

РЕШЕНИЕ

№ 22

гр. София , 06.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 41 СЪСТАВ в закрито заседание на шести март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: **КЛАУДИЯ Р. МИТОВА**

като разгледа докладваното от **КЛАУДИЯ Р. МИТОВА** Гражданско дело № 20201110143907 по описа за 2020 година

Съдът е сезиран с искова молба от В. Д. Т., ЕГН:*****, със съдебен адрес [населено място], [улица], с която срещу [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, е предявен иск по чл.226, ал.1 КЗ /отм./ за заплащане на сумата от 16 464,27 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди – разходи за ремонт на щети по лек автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер], получени като пряка и непосредствена последица от пътно – транспортно произшествие (ПТП), настъпило на 21.05.2016 г. около 08:30 часа на кръстовището на път [номер] (км. 3 +750) и Обходен път на [населено място] с участието на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], ведно със законна лихва от 21.05.2016 г. до окончателното плащане.

Твърди ПТП да е настъпило на 21.05.2016 г. около 08:30 часа на кръстовището на път [номер] (км. 3 +750) и обходен път на [населено място] по вина на водача на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], който при движение по път [номер] с посока от [населено място] към [населено място] при достигане на Обходен път на града не пропуска движещия се по пътя с предимство лек автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер] и реализира удар с него. Посоченият механизъм на настъпване на произшествието е отразен в протокол за ПТП № [номер]/21.05.2016 г. Вследствие на удара по последното превозно средство, негова собственост, са причинени щети, чието репарирание възлиза на сумата от 20 082,88 лева. Твърди, че към момента на настъпване на произшествието гражданската отговорност на водача на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС] е застрахована при ответното дружество, поради което е негово заявление е образувана преписка по щета № [номер], по която едва на 24.10.2018 г.

[фирма] е заплатило застрахователно обезщетение в размер на 3 618,61 лева. На 17.12.2018 г. подал искане за преразглеждане на определения размер на обезщетението, но на 09.01.2019 г. ответникът го уведомил, че вече определеният размер остава без промяна. Изложеното породило у него правен интерес от провеждане на иска за сумата от 16 464,27 лева, представляваща разлика между действителната възстановителна стойност на вредите и изплатения размер на обезщетението от ответното дружество. Представя документи, прави искане за събиране на доказателства и претендира разноски.

В установения срок по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор, с който оспорва иска по размер. Не оспорва наличие на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“ за лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], факта на настъпване на произшествието и изложения в исковата молба механизъм. Потвърждава, че по образуваната щета е заплатил сумата от 3 618,61 лева, с която се измерва отговорността му. Оспорва да е дължимо обезщетение в посочения в исковата молба размер за ремонт в официален сервиз на марката с оглед възрастта на превозното средство, оспорва ремонт за заявената стойност реални да е извършван. Възражава, че претендираното обезщетение не отговаря на действителния размер на вредите. Изразява становище по доказателствените искания на ищеца, прави доказателствени искания, претендира разноски.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, обсъди направените от страните доводи, съгласно разпоредбата на чл. 235 от ГПК намира следното от фактическа и правна страна:

С оглед твърденията на страните с приетия без възражение на същите на основание чл.146, ал.1, т.4 ГПК, е отделено като безспорно и ненуждаещо се от доказване в производството, че на 21.05.2016 г. около 08:30 часа на кръстовището на път [номер] (км. 3 +750) и обходен път на [населено място] е настъпило ПТП по вина на водача на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], който при движение по път [номер] с посока от [населено място] към [населено място] при достигане на Обходен път на града не пропуска движещия се по пътя с предимство лек автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер] и реализира удар с него, причинявайки му щети. За пълнота на изложението следва да се посочи, че описаният механизъм на настъпване на настъпване на произшествието се установява от приетите като писмено доказателство по делото протокол за ПТП № [номер]/21.05.2016 г. и от показанията на свидетеля Д. П. С.. Установява се от представеното уведомление рег. № [номер]/01.06.020 г. на ОД на МВР – [населено място], С „ПП“, че на виновния водач А. С. А. е издадено наказателно постановление, връчено му и влязло в законна сила.

Отделено е като безспорно, че към датата на произшествието за лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС] е била налице валидна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното дружество.

Поради изложеното съдът следва да приеме, че в срока на действие на валидна застраховка „ГО“, сключена с ответното дружество за лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], водачът на последното е допуснал нарушение на разпоредбата на чл.50, ал.1 ЗДвП, с което станал причина за настъпване на удар с движещия се по пътя с предимство автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер].

Не е спорно и от представеното по делото свидетелство за регистрация част I се установява, че ищецът е собственик на автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер].

Страните не спорят и по делото се установява, че в следствие на произшествието на собственото на ищеца превозно средство за причинени щети. В графа „видими щети на МПС“ за участник 1 в съставения протокол за ПТП № [номер]/21.05.2016 г. е посочено, че увреждания се наблюдават по преден капак, предна броня, фарове и други. От показанията на свидетеля С. се установява, че във вътрешността на собствения на ищеца автомобил са се активирали въздушните възглавници след произшествието, огънали са се предна и задна леви врати и заден калник, повредило се окачването, част от шасито и вътрешни колони.

Безспорно е в производството и се доказва, че по заявление на ищеца, като собственик на лек автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер], при ответното дружество е заведена преписка щета № [номер], по която същото е определило и заплатило на 24.10.2018 г. застрахователно обезщетение в размер на 3 618,61 лева. На 17.12.2018 г. ищецът подал искане за преразглеждане на определения размер на обезщетението, но на 09.01.2019 г. ответникът го уведомил, че вече определеният размер остава без промяна.

Правото произтича от обстоятелството, че при настъпване на ПТП (деликт по смисъла на чл.45 ЗЗД), когато водачът на лекия автомобил има сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, увреденият може да претендира обезщетение от застрахователя за претърпените от него неимуществени и имуществени вреди. Съгласно разпоредбата на чл.226, ал. 1 КЗ /отм./ увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя.

По делото не е спорно и се доказва, че вредите са причинени от делинквента, поради негово виновно и противоправно поведение, а гражданската отговорност на същия е застрахована от ответното дружество по валиден застрахователен договор. По силата на чл.267 КЗ /отм./ застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число пешеходци, велосипедисти и други участници в движението по пътищата, вреди вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство, включително имуществените вреди, причинени на чуждо имущество, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането; разумно направените разходи във връзка с

предявяването на претенция по т. 1 – 3 от чл.267 КЗ /отм./, включително съдебните разноси, присъдени в тежест на застрахованото лице. Не е оспорено и се доказва наличието на предпоставки за ангажиране отговорността на ответното дружество по сключената застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите". Спорно между страните е обстоятелството дали отговорността на ответника се съизмерва с размера на извънсъдебно заплатеното обезщетение в размер на 3 618,61 лева.

От заключението на приетата по делото съдебна автотехническа експертиза /САТЕ/ и разпита на вещото лице по делото се установява, че датата на първата регистрация на автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер] е 13.11.2006 г. САТЕ установява, че към датата на произшествието по средни пазарни цени възстановителната стойност на причинените вследствие на произшествието щети по превозното средство по средни пазарни цени с нови части (алтернативни не са установени) възлиза на 18 319,03 лева при стойност на един човек/час труд по Наредба № 49/2014 г. и в размер на 11 338,52 лева с нови части при прилагане на коефициент на овехтяване съгласно същата наредба.

Въз основа на заключението на допуснатата по делото допълнителна съдебна автотехническа експертиза /ДСАТЕ/ се доказва, че стойността на автомобила по средни пазарни цени към датата на произшествието възлиза на 18 220 лева, причинената щета може да се ликвидира като тотална, при което обезщетението ще възлиза на 13 665 лева, изчислено като 75% от действителната стойност на превозното средство, а стойността на запазените части – на 4 555 лева.

Двете експертизи са обективно и компетентно изготвени, не са оспорени от страните срока по чл. 200, ал. 3, изр. 2 ГПК и се възприемат от съда. По отношение на възраженията на ищеца, развити в писмените бележки, по отношение на ДСАТЕ следва да се посочи, че поставените към същата задачи не се явяват ирелевантни за предмета на доказване в производството, тъй като са свързани с установяване на действителната стойност на увредения автомобил към датата на произшествието с оглед съпоставка с определената от експерта възстановителна стойност на щетите по същото. Искането за допускане на ДСАТЕ не е преклудирано, доколкото е направено в първото съдебно заседание и във връзка с разпита на вещото лице по допуснатата с определението по чл.140 ГПК САТЕ. Твърдението на ищеца, че възражението на ответника за настъпила тотална щета на автомобила не е своевременно направено и не следва да бъде обсъждано, също както и ДСАТЕ, не може да бъде споделено. В срока по чл.131 ГПК ответното дружество е оспорило претендирания размер на вредите и е твърдяло, че отговорността му се съизмерва до размера на вече платеното, в което общо възражение е очертало спорния въпрос в производството и несъмнено касае размерът на вредата. Поради това съдът е длъжен да обсъди ескортните заключения и да определи въз основа на тях дължимото обезщетение, с каквото искане е сезиран. Обстоятелството, че преди завеждане на делото ответникът не е искал доказателства за deregистриране на автомобила и не е релевирал възражение, че щетата е тотална е без значение за производството. Дали е deregистриран автомобилът изцяло е

ирелевантно за основателността на претенцията (Решение № 44/02.06.2015 г. по т.д. № 775/2014 г. на ВКС, I т.о.) и правилно доказателства за това не са изискани. Такива не са нужни и за производството.

При съдебно предявена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие - чл. 208, ал. 3 КЗ /отм./, ползвайки заключение на вещо лице, но без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по методиката в цитираната от вещото лице наредба (Решение № 52 от 8.07.2010 г. на ВКС по т. д. № 652/2009 г., I т. о., ТК на ВКС). Дължимото от застрахователя обезщетение е онова, която покрива всички необходими дейности по привеждане на автомобила в състоянието преди произшествието с оглед новелата на чл. 51, ал. 1 ЗЗД, но съгласно разпоредбата на чл. 273, ал. 2 КЗ /отм./ имущественото обезщетение за вреди не може да надвишава действителната стойност на причинената вреда. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл. 203, ал.2 КЗ /отм./), а за възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 203, ал.3 КЗ /отм./). При представяне на фактури за извършен ремонт застрахователят дължи изплащането на тази сума по фактури, но само ако тя е до размера на действителната стойност на ремонта за отстраняване на вредите (Решение № 115/09.07.2009 г. по т.д. № 627/2008 г. на ВКС, II-ро Т.О., Решение № 209/30.01.2012 г. по т.д. № 1069/2010 г. на II-ро Т.О. на ВКС, Решение № 165/24.10.2013 г. по т.д. № 469/2012 г. на II т.о. на ВКС, Определение № 92/20.02.2014 г. по т.д. № 2662/2013 г. на ВКС, II-ро т.о.).

Установява се, че действителната стойност на автомобила към момента на произшествието е 18 220 лева, а възстановителната стойност - 18 319,03 лева. Съгласно разпоредбата на чл. 193 КЗ (отм.) тотална щета на моторно превозно средство е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишават 70 на сто от действителната му стойност. С оглед заключението на експерта в случая е налице тотална щета. Функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" от застрахованата отговорност на прекия причинител предполага размерът на отговорността на застрахователя да е идентичен с размера на отговорността на делинквента, ако не е надхвърлена застрахователната сума - чл. 223 КЗ /отм./. Принципът за пълна обезвреда изисква обезщетението за имуществени вреди да бъде в размер на разходите, които са необходими за възстановяване на увреденото имущество в състоянието от преди увреждането. При положение обаче, че разходите за поправка са близки или надвишават стойността на цялата увредена вещ, е икономически необосновано да се обезщетяват тези разходи, вместо да се обезщети стойността на цялата вещ, с което уврежданият би могъл да си купи вещ със същото качество. В подобна хипотеза размерът на обезщетението е равен на действителната стойност на цялата увредена вещ към момента на увреждането. Ето защо размерът на дължимото обезщетение не може да надхвърли

стойността на целия автомобил. Мерадавна за действителната стойност на автомобила не е застрахователната му стойност /тази, която е била определена при сключване на застрахователния договор/, а още по-малко - застрахователната сума /която лимитира обема на отговорността на застрахователя/, а единствено - актуалната му пазарна стойност към датата на застрахователното събитие. Същевременно, от тази действителна стойност следва да бъде приспадната остатъчната стойност на увреденото имущество, за да се получи размера на дължимото обезщетение. Увреденият автомобил има остатъчна имуществена стойност /стойността на неувредените части/, която остатъчна стойност представлява имуществена полза за увредения във връзка с вредоносното деяние. Ако тази имуществена полза не бъде приспадната, би се нарушил основен принцип при обезщетяването на вреди - обезщетението да доведе до изравняване на имущественото състояние на увредения, в сравнение с това отпреди увреждането, но не и да го надвиши. В подобна хипотеза следва да се извърши компенсация между вредите и ползите, причинени от един и същ вредоносен факт, за да се получи стойността на дължимото обезщетение (*compensatio lucri cum damno*). Така при тотална щета застрахователят има право да приспадне тази остатъчна стойност от размера на дължимото обезщетение. Тези запазени части не са изрично описани в представените от страните писмени доказателства, но несъмнено такива са били налице, доколкото не всички детайли са увредени, а и ремонт на автомобила е извършен. Стойността на запазените части вещото лице е определило в размер от 4 555 лева. Следователно, общата остатъчна стойност на застрахованото превозно средство, трябва да се приспадне от действителната пазарна стойност на автомобила по средни пазарни цени към датата на произшествието, при което дължимото обезщетение ще възлиза на 13 665 лева.

Извършените разходи от ищеца за ремонт на превозното средство не определят дължимият размер на обезщетението, тъй като същите значително (с 1 862,88 лева) надхвърлят установената действителна стойност на автомобила.

Посочената от вещото лице възможност стойността на един човек/час труд за ремонт в официален сервиз да надхвърля 50 лева не прави дадената оценка от вещото лице занижена. Следва да се държи сметка, че автомобилът е над три години от пускане в експлоатация, поради което и обезщетението не се определя от стойността на труда в официален сервиз на марката, както трайно и безпротиворечиво се възприема от съдебната практика.

Предвид изложеното и неоспореният размер на доброволно заплатеното обезщетение, то искът по главница следва да бъде уважен до размера от 10 046,39 лева, а за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 16 464,27 лева следва да се отхвърли. Посочената сума се дължи ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането – 21.05.2016 г. до окончателно погасяване на задължението съобразно направеното искане. Предвид характера на отговорността на застрахователя, която произтича от един юридически факт - непозволено увреждане, следва и изводът, че задължението за обезвреда

възниква именно от момента на увреждането и не е необходимо поканата, за да се дължи лихва за забава /чл. 84, ал. 3 ЗЗД/. В деня на увреждането възникват по силата на закона основанията за ангажиране отговорността на застрахователя и от този момент той дължи обезщетение за вредите и лихви за забава. В този смисъл е и постоянната практика на ВКС, изразена в Решение № 45/15.04.09г. по т. д. № 525/08 г. на ВКС-ТК, решение №72/30.04.09г. по т. д. №475/08г. на ВКС-ТК и Решение №594/17.10.06г. по т. д. №192/06г. на ВКС-ТК.

Предвид изходът на спора на основание чл.78, ал.1 ГПК, на ищеца следва да бъдат присъдени направените деловодни разноски за тази инстанция съобразно уважената част от исковете.

Ищецът претендира адвокатско възнаграждение в размер на 1 100 лева, за чието заплащане в брой по делото е представен договор за правна защита и съдействие, служещ като разписка. Възражението на ответника по чл.78, ал.5 ГПК е основателно, доколкото длътото не се отличава с фактическа или правна сложност, по същото са проведени две съдебни заседания, в които са изслушани заключения на две експертизи, които да бъдат анализирани. Поради това съдът намалява размера на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение до минималния предвиден в разпоредбата на чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения размер от 1 023,93 лева. С оглед уважената част от иска на ищеца се следват разноски от 624,80 лева.

На ответника се следват на основание чл.78, ал.3 ГПК сторените разноски в производството съобразно отхвърлената част от исковете.

Ответникът е реализирал разноски в размер на 550 лева и съобразно отхвърлената част от иска на същия се следват разноски в производството в размер на 213,39 лева.

Ответникът следва да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК държавна такса за производството /от внасянето на която ищецът е освободен на основание чл. 83, ал. 2 ГПК/ съобразно уважената част от иска или сумата от 401,86 лева.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, да заплати на В. Д. Т., ЕГН:*****, със съдебен адрес [населено място], [улица], по иск с правно основание чл.226, ал.1 КЗ /отм./ вр. с чл.45 и чл.49 ЗЗД сумата от 10 046,39 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди – разходи за ремонт на щети по лек автомобил марка „Субару“, модел „Трибека“ с рама № [номер], получени като пряка и непосредствена последица от пътно – транспортно произшествие, настъпило на 21.05.2016 г. около 08:30 часа на кръстовището на път [номер] (км. 3 +750) и Обходен път на [населено

място] с участието на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320Д“ с рег.№ [рег. номер на МПС], ведно със законна лихва от 21.05.2016 г. до окончателното плащане и ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над сумата от 10 046,39 лева до предявения размер от 16 464,27 лева като неоснователна.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК, [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, да заплати на В. Д. Т., ЕГН:*****, със съдебен адрес [населено място], [улица], сумата от 624,80 лева, представляващи сторени в производството разноски.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, В. Д. Т., ЕГН:*****, със съдебен адрес [населено място], [улица], да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, сумата 213,39 лева, представляваща съдебни разноски в производството.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.6 ГПК, [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица] и съдебен адрес [населено място], [улица], ет.2, да заплати на Софийски районен съд, сумата от 401,86 лева, представляваща държавна такса в производството.

Присъдените на ищеца суми могат да бъдат заплатени по банкова сметка IBAN: [банкова сметка] при [фирма]

Решението може да се обжалва пред СГС в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____